

Problemy niemowląt ze wzrokiem

Dzieci poznają świat poprzez zmysły. Najpierw, jeszcze w brzuszku u mamy, uważnie nasłuchują wszelkich odgłosów otoczenia. Potem, gdy nauczą się nieco koordynować własne ciało, wszystkiego chcą dotknąć. Sprawdzają też smak poznawanych przedmiotów. Jednym z bardzo ważnych aspektów w rozwoju dziecka jest obserwowanie otoczenia.

Maluszek uczy się, do czego służą pewne przedmioty, bo widzi, co robią z nimi rodzice. Dzięki zmysłowi wzroku dziecko może dowiedzieć się np. jak wyglądają egzotyczne zwierzęta na długo przed pierwszą wizytą w ZOO. Oczy w ogromnym stopniu przyczyniają się do pomnożenia wiedzy dziecka o otaczającym je świecie. Dlatego tak ważne jest, aby uważnie obserwować, czy rozwijają się one prawidłowo, czy maluszek nie ma problemów z widzeniem, czy oczko mu nie "ucieka".

Mięśnie gałki ocznej u niemowląt są jeszcze bardzo słabe, dlatego dzieci nie potrafią długo skupić wzroku na przedmiocie. Każdego dnia jednak oko się wzmacnia – dwumiesięczny maluszek może już wpatrywać się w zabawkę nawet kilkanaście minut, a miesiąc później wodzić wzrokiem za pomalą kręcącą się nad łóżeczkiem karuzelą. Także ostrość widzenia bardzo szybko się poprawia. Noworodek widzi najlepiej z odległości ok. 25 cm, czyli wtedy, gdy mama pochyla się nad nim. Odbierany przez niego obraz jest też początkowo dwuwymiarowy, ale już pod koniec trzeciego miesiąca maleństwo widzi wyraźnie wzorek na kocyku czy oczy pluszowego misia i pomalą zaczyna dostrzegać głębię – rozumie, że niektóre przedmioty są daleko, a po inne można sięgnąć rączką. Rozwój wzroku w pierwszym roku życia jest bardzo intensywny. Rodzice powinni go stale obserwować, aby nie przeoczyć ewentualnych problemów. Wady wzroku mogą się bowiem pojawić już u najmłodszych dzieci.

Co może zaniepokoić?

dziecko skończyło już 6 miesięcy, a jego oczka nadal nie współpracują ze sobą – gdy maluszek skupia na czymś wzrok, jedno oczko po chwili "odpływa" na bok, oczka "rozpływają się" w stronę zewnętrznych lub wewnętrznych kątek oczodołu itp.;

małec trze rączkami oczy, mruży je, gdy się czemuś przypatruje;

przybliży zabawki i książeczki bardzo blisko do twarzy lub odwrotnie – gdy na coś patrzy, wysuwa główkę mocno do przodu;

podczas spaceru nie zwraca uwagi na zwierzątka czy samochody, które mu pokazujesz z daleka, nie rozpoznaje znajomych osób, które się do was zbliżają.

Wady wzroku mogą być cechą dziedziczną, więc jeśli w rodzinie ktoś ma problemy ze wzrokiem (zwłaszcza rodzice), to nawet jeśli wydaje się, że dziecko widzi dobrze, należy kontrolować jego wzrok u okulisty. Oczywiście wadę wzroku może też mieć dziecko nieobciążone genetycznie. Rodzice w ferworze codziennych zajęć często zbyt późno

orientują się, że np. malec niedowidzi. Warto więc przebadać dziecko u okulisty jeszcze zanim pójdzie ono do przedszkola.

Jak przebiega badanie u dzieci, które nie potrafią jeszcze czytać?

Wady wzroku da się wykryć już u rocznego dziecka. Podczas diagnozowania małych pacjentów okulista pomaga sobie kolorowymi zabawkami, które pokazuje w różnych odległościach i obserwuje reakcje dziecka na nie. Trzylatkowi okulista może już pokazać specjalne tablice z obrazkami, które malec będzie obserwować raz jednym, raz drugim oczkiem. Jeśli te wstępne badania wykażą, że dziecko widzi źle, okulista wkropi do oczu małego pacjenta atropinę i wykona badania dokładnie określające wadę wzroku.

Co z okularkami?

Kilkanaście lat temu maluszki z wadą wzroku były skazane na ciężkie okulary w grubych oprawkach. Dziś tylko zamożność rodziców może ograniczać fantazję przy wyborze oprawek dla dzieci. Podczas zakupów należy jednak zwrócić uwagę na to, żeby szkła były wykonane z utwardzonego plastiku. Oprawki powinny mieć miękkie zauszniki, ochronne noski i owalny kształt. Ważne jest także, żeby okulary były lekkie – nie będą robić dziecku otarć i odcisków. Najlepiej wybrać się do salonu razem i wspólnie wybrać okulary – wtedy maluszek szybciej je polubi.

Skuteczność potwierdzona naukowo

Brytyjscy naukowcy dowiedli, że systematyczne badanie wzroku u niemowląt i małych dzieci (badanie ostrości wzroku w wieku 8, 12, 18, 25, 31 i 37 miesięcy) umożliwia wcześniejsze rozpoznanie niedowidzenia i poprawę wyników leczenia tej wady wzroku. Przeprowadzono badania, które objęły 3490 zdrowych dzieci urodzonych w 2. połowie 1992 roku w południowo-wschodniej Anglii. Rezultatem tych badań jest wynik: spośród dzieci, u których bardzo wcześnie wykryto krótkowzroczność, prawidłową ostrość wzroku w wieku 7,5 roku osiągnęło 92,5% małych pacjentów. Warto więc jak najwcześniej wybrać się z maluszkiem do okulisty – wczesne rozpoczęcie korygowania wady wzroku to większa szansa pozytywnych efektów leczenia.

Autor: Redakcja dziecko24.pl